

Copyright©

Bu kitabın her hakkı yayinevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan ve yayinevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

ISBN
978-625-96712-1-5

BS17072025-01

YAYIN
KOORDİNATÖRLERİ

ALİ ÖZCAN
VEYSEL GÜL

İLETİŞİM

DİZGİ

Av Yayınları Dizgi Birimi

GRAFİK TASARIM

İBRAHİM KOÇ

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler;

Yeni bilgiler öğrendiğiniz, merakınızı geliştirdiğiniz ve kendinizi keşfettiğiniz bu güzel eğitim yolculuğunda biz de yanınızda olmak istedik. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi sadece bilgi öğrenmeniz için değil, aynı zamanda iyi bir insan olma yolunda size rehberlik etmek için vardır. Her bölümde konular sade bir dille anlatılmış, anlamınızı kolaylaştıracak örnekler ve görsellerle desteklenmiştir. Etkinlikler sayesinde bilgilerinizi pekiştirirken hayata dair güzel alışkanlıklar kazanmanız da hedeflenmiştir.

Kitabımızdaki;

- **Konu Anlatım** kısmı turkuaz renkli bölümdedir. Konu anlatımları temel kavramları öğrenmenize ve konunun temellerini sağlamlaştırmanıza yardımcı olur. Bu bölümlerle konulara giriş yapacak, sağlam bir bilgi zemini oluşturacaksınız.
- **Etkinlik** kısmı yeşil renkli bölümdedir. Etkinliklerle, öğrendiğiniz teorik bilgileri oyunlaştırılmış çalışmalar, bulmacalar, kısa hikayeler, görsellerle desteklenmiş etkinlikler ve yaratıcı sorularla anlamlı bir şekilde pekiştireceksiniz.
- **Öğrenme Testi** kısmı mavi renkli bölümdedir. Seviyenize göre hazırlanan sorular bilgilerinizi pekiştirmenizi ve farklı soru tipleriyle karşılaşmanızı sağlar. Sonundaki açık uçlu ve kısa cevaplı sorular kısmı sizi hem düşünmeye hem de yorumlamaya teşvik eder.
- **Bilmem Gereken Kavramlar** kısmı turuncu renkli bölümdedir. Üniteye dair önemli bilgileri sade ve anlaşılır bir şekilde bulacak, aklınızda tutmanız gerekenlere odaklanacaksınız.
- **Tekrar Görelim** kısmı sarı renkli bölümdedir. Üniteye dair öğrendiğiniz bilgileri hazırlanan sınıf ortamında hızlıca gözden geçirebilecek, hafızanızda tazeleyebileceksiniz.
- **Bulmaca** kısmı mavi renkli bölümdedir. Bu bölümü eğlenerek tekrar yapmanız için hazırladık.
- **Yazılıya Hazırlık** kısmı pembe renkli bölümdedir. Hazırlanan senaryolar ile sınavlarda karşınıza çıkabilecek sorularla pratik yapacak, kendinizi test edebileceksiniz.
- **Ünite Değerlendirme** Testi kısmı mor renkli bölümdedir. Bu hazırlanan sorularla tüm konuları toparlayacak ve ne kadar yol kat ettiğinizi görebileceksiniz.

Bu kitapta her sayfa sizin için özenle hazırlanmış bir keşif alanı... Öğrenme heyecanınızı hiç kaybetmeden kalbinizle düşünmeyi ve öğrendiklerinizi davranışlarınıza yansıtmayı unutmayın. Bu kitabın yazarları olarak bu süreçte her türlü desteğini esirgemeyen kıymetli ailelerimize ve sevdiklerimize, kitabımızdaki süre ve duaları seslendiren Alaaddin Kaya ve Enes Gül'e, arka planda emeği geçen herkese gönülden teşekkür ederiz.

ALİ ÖZCAN - VEYSEL GÜL
AV YAYINLARI YAYIN KOORDİNATÖRLERİ

BASKI VE CİLT :

AV AKILLI VERSİYON YAYINLARI

Ostim, 1207 Sk ostim No:3 c-d, 06374 Ostim Osb/Yenimahalle/Ankara

İletişim : 0 (850) 302 20 90 - 0 (549) 814 44 13

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden ilâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecdile bin secde eder, varsa taşım,
Her cerihamdan, ilâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

MEHMET ÂKİF ERSOY

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakrüzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

AV YAYINLARI

1. ÜNİTE: ALLAH (cc) İNANCI

Öğrenme Çıktıları.....	5
Evrendeki Mükemmel Düzen.....	6
Allah'ın Varlığı ve Birliği.....	12
Allah'ın Güzel İsimleri (Esmayılıhsna / Rahman ve Rahim).....	18
Allah'ın Güzel İsimleri (Âlim - Basir - Semi - Kâdir).....	24
Bir Sure Öğreniyorum: İhlas Suresi.....	32
Bilmem Gereken Kavramlar.....	38
Tekrar Görelim.....	39
Bulmaca.....	40
Yazılıya Hazırlık (1.1).....	41
Ünite Değerlendirme Testi.....	43

2. ÜNİTE: NAMAZ

Öğrenme Çıktıları.....	47
Allah'ın Huzurunda Olmak: Namaz I (Namazın Yeri ve Önemi).....	48
Allah'ın Huzurunda Olmak: Namaz II (Namaz Çeşitleri).....	54
Namazın Kılınışı I Abdest.....	60
Namazın Kılınışı II Gusül Abdesti ve Teyemmüm.....	66
Namazın Kılınışı III Namazın Şartları / Ezan ve Kamet.....	72
Namazın Kılınışı IV Beş Vakit Namaz / Namazı Bozan Durumlar.....	78
Namazın Kılınışı V Cemaatle Namaz.....	84
Namazın İnsana Kazandıkdıkları.....	90
Bir Dua Öğreniyorum: Tahiyat Duası.....	96
Bilmem Gereken Kavramlar.....	102
Tekrar Görelim.....	103
Bulmaca.....	104
Yazılıya Hazırlık (1.2).....	105
Ünite Değerlendirme Testi.....	107

3. ÜNİTE: KUR'AN-I KERİM

Öğrenme Çıktıları.....	111
Kur'an-ı Kerim'in İç Düzeni.....	112
Kur'an-ı Kerim'in Temel Özellikleri.....	120
Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları (İnanç).....	128
Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları (İbadet - Ahlak).....	134
Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları (Sosyal Hayat - Kıssa).....	140
Bir Sure Öğreniyorum: Kevser Suresi.....	146
Bilmem Gereken Kavramlar.....	152
Tekrar Görelim.....	153
Bulmaca.....	154
Yazılıya Hazırlık (1.2).....	155
Ünite Değerlendirme Testi.....	157

4. ÜNİTE: PEYGAMBER KISSALARI

Öğrenme Çıktıları.....	161
Peygamberlik Hakkında Akıl Yürütme (Tebliğ - Davet - Beyan).....	162
Kur'an-ı Kerim'den Öğütler: Peygamber Kissaları I (Hz. Nuh).....	168
Kur'an-ı Kerim'den Öğütler: Peygamber Kissaları II (Hz. İbrahim).....	174
Kur'an-ı Kerim'den Öğütler: Peygamber Kissaları III (Hz. Musa).....	180
Kur'an-ı Kerim'den Öğütler: Peygamber Kissaları IV (Hz. İsa).....	186
Bir Sure Öğreniyorum: Kureş Suresi.....	192
Bilmem Gereken Kavramlar.....	198
Tekrar Görelim.....	199
Bulmaca.....	200
Yazılıya Hazırlık (2.1).....	201
Ünite Değerlendirme Testi.....	203

5. ÜNİTE: MİMARİMİZDEKİ DİNİ MOTİFLER

Öğrenme Çıktıları.....	205
Dinin Mimarimize Etkisini Çözümleyebilme.....	206
Hat, Tezhib, Ebru, Çini ve Minyatür.....	212
Camileri Tanıyalım.....	220
Kültürümüzden Cami Örnekleri I (Kabe-Mescidi Aksa-Mescidi Nebi).....	228
Kültürümüzden Cami Örnekleri II (Ulu Camiler-Selatin Camiler).....	234
Bilmem Gereken Kavramlar.....	240
Tekrar Görelim.....	241
Bulmaca.....	242
Yazılıya Hazırlık (2.2).....	243
Ünite Değerlendirme Testi.....	245

CEVAP ANAHTARI..... 247

1. ÜNİTE

ALLAH (C.C.) İNANCI

Öğrenme Çıktıları

5.1.1. Evrendeki mükemmel düzene ilişkin akıl yürütebilme

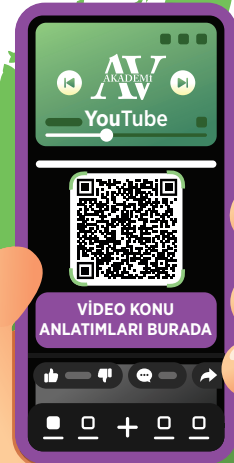
5.1.2. Evrendeki mükemmel düzeni gözlem yoluyla fark edip Allah'ın (c.c.) varlığı ve birliğini gözleme dayalı tahmin edebilme

5.1.3. Allah'ın (c.c.) güzel isimleri hakkında bilgi toplayabilme

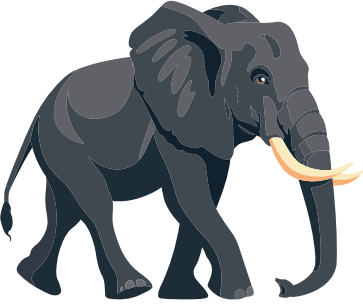
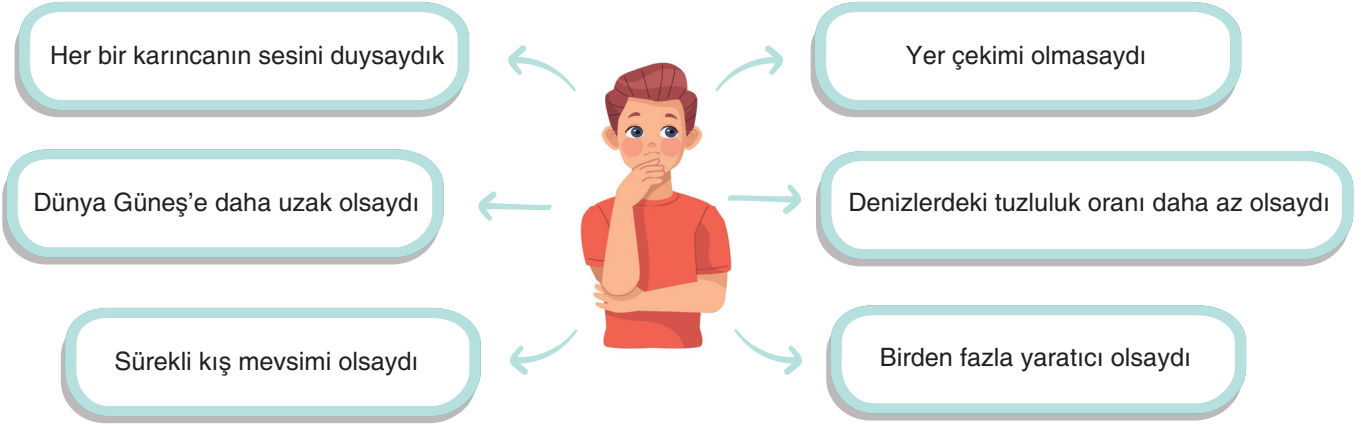

5.1.4. İhlas suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme

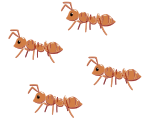

Öğrenme Çıktısı: 5.1.1. Evrendeki mükemmel düzene ilişkin akıl yürütebilme

**NE OLURDU
HIÇ DÜŞÜNDÜNÜZ MÜ?**

Evrende en küçük canlılardan en büyük varlıklara baktığımızda son derece kusursuz biçimde işleyen bir düzen görürüz. Bu düzen, binlerce yıldır ilahi bir planla işlemekle birlikte tesadüfen oluşamayacak kadar muhteşemdir. Evrenin her noktasında gözlemlediğimiz bu düzen ve muhteşem uyum bize bir yaratıcının varlığını göstermektedir.

Dünya, havası ve suyu ile canlılar için mükemmel bir yaşam alanıdır. Dünyadaki her şey bir denge ve uyum içerisinde varlığını devam ettirmektedir ve yaratılan hiçbir şey boşuna değildir. Bu durum kitabımız Kur'an'da şu ayetlerle açıklanmıştır: "Yeryüzünde ne varsa tamamını sizin için yaratan, sonra göğe yönelerek onları, yedi gök olarak tamamlayıp düzene koyan O'dur ve O, her şeyi hakkıyla bilmektedir." (Bakara suresi / 29. ayet) Yine bir başka ayette "Biz gökleri, yeri ve bunlar arasındakileri oyun olsun diye yaratmadık." (Enbiya suresi/16. Ayet) buyurulmaktadır.

Düşünüyör, yorumluyorum:

Her canlının yaşamı için gerekli olan suyun gökyüzünden yeryüzüne tane tane inmesi mükemmel bir düzenin parçası olabilir mi?

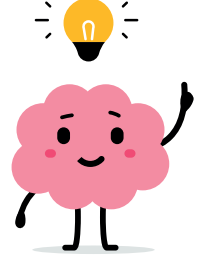
.....

.....

.....

Evrendeki mükemmel düzenin hiç bozulmadan sürüp gitmesi kendiliğinden olabilir mi? Elbetteki böyle bir şey mümkün değildir. Okulumuz ve sınıfımız temiz ise bunu yapan bir görevlinin olduğunu düşünürüz. Giysilerimiz yıkanıp temiz bir biçimde dolaba konulmuşsa bunun kendiliğinden olamayacağını biliriz. O halde evrendeki bu düzen ve uyumun yüce bir varlık tarafından var edildiği, aklını kullanan bir insanın ulaşabileceği bir sonuç olur.

Düşünüyör, yorumluyorum:

2

“Uyku hormonu olarak da bilinen melatonin, birincil olarak vücudun uyku düzeninin ayarlanmasından sorumludur. Buna göre, gündüz-gece döngüsünde salgılanma oranı değişen melatonin sayesinde, gün ışığının kaybolduğu gece saatlerinde uyku ihtiyacı oluşur. Yine melatonin sayesinde düzenlenen uyku saati vasıtasıyla gündüzün belirli saatlerinde uykudan uyanma sağlanır.”

“Sizin için geceyi bir örtü, uykuyu dinlenme hali kılan, gündüz vaktini ise bir diriliş ortamı yapan O’dur.”

(Furkan suresi/47. Ayet)

Yukarıda verilen metin ve ayetten yola çıkarak evrendeki düzen hakkında yorum yapabilir misin?

Deveyi çölde yaşatan mucize özelliklerini biliyor musunuz?

“Bakmıyorlar mı o develere, nasıl yaratılmıştır?”
(Gâşiye suresi /17. Ayet)

10 dakikada 130 litre suyu içebilir ve günlerce susuzluğa dayanabilir.

Develer sahip olduğu özelliklerden birinin bile olmaması durumunda çölde yaşamını sürdüremezler.

Develere ait olan bir özelliği de sen eklemek ister misin?

Kırpikleri iki katlıdır ayrıca burun deliklerini kum fırtınalarında kapatabilir.

Çöldeki dikenli bitkileri yiyebilecek ve sindirebilecek ağız ve midesi vardır.

Vücudu kum sıcaklığından etkilenmemesi için uzun bacaklara sahiptir.

Ayakları kumda batmaması için özel yaratılmıştır.

A. Evrendeki Mükemmel Düzene Bazı Örnekler Verelim Mi?

1.

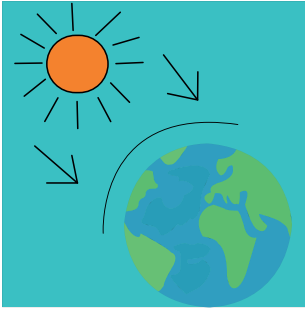
.....

2.

.....

3.

.....

4.

.....

5.

.....

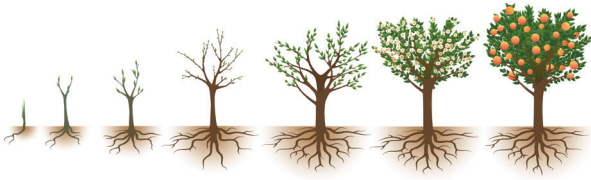
6.

.....

Evrendeki Mükemmel Düzen

1.

Toprağa ektiğimiz bir tohumun nasıl fide verdiğini, o fideden nasıl ağaç olduğunu ve ağaçtan nasıl meyve oluştuğunu gözlemlemek bize evrende mükemmel bir olduğunu göstermektedir.

Yukarıdaki metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Düzen B) Uyum
C) Tesadüf D) Ölçü

2. Allah (cc) Kur'an-ı Kerim'de pek çok ayette evrenin düzen ve uyum içinde yarattığını ifade etmiştir.

Buna göre;

- I. "O her şeyi yaratmış ve yarattığı şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir."
(Furkan suresi, 2. Ayet)
II. "O, geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratandır. Her biri bir yörüngede yüzmektedir."
(Enbiya suresi, 33. Ayet)
III. "Gökleri yedi kat yaratan O'dur. Rahman'ın yaratışında bir düzensizlik göremezsin."
(Mülk suresi, 3. Ayet)

Verilen ayetlerden hangileri bu konuya işaret etmektedir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

3. Aşağıdaki görsellerden hangisi Allah'ın (cc) evrene koymuş olduğu mükemmel düzene örnek olarak gösterilemez?

A)

B)

C)

D)

4. "Üstlerindeki göğe bakmıyorlar mı? Hiçbir kusuru olmaksızın onu nasıl kurduk, nasıl süsledik. Yeryüzünü de düzledik, üzerine sarsılmaz dağlar yerleştirdik, orada her türden güzel bitkiler yetiştirdik; bize yönelen her kula aydınlatıcı ve hatırlatıcı olsun diye."

(Kaf suresi, 6-8. Ayet)

Verilen ayetten çıkarılacak en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gökyüzünde bir düzen vardır.
B) Yeryüzünde sarsılmaz dağlar vardır.
C) Evren mükemmel bir şekilde yaratılmıştır.
D) Sık sık gökyüzüne bakmak gerekir.

5. Aşağıdaki ayetlerden hangisi "Evrende belli bir ölçü var mıdır?" sorusuna verilebilecek bir cevap niteliğinde değildir?

- A) "Güneş ve ay belli bir hesaba göre hareket etmektedir"
(Rahman suresi, 5. Ayet)
B) "Göğü Allah yükseltti, mizanı (dengeyi) O koydu."
(Rahman suresi, 7. Ayet)
C) "Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım."
(Zariyat suresi, 56. Ayet)
D) "O her şeyi yaratmış ve yarattığı şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir."

(Furkan suresi, 2. Ayet)

6. İnsan aklını kullanarak pek çok şeyi anlayabilir. Güneşin doğuşu ve batışı, yıldızların ve galaksilerin hareketleri, bitki ve hayvanların çeşitliliği, canlılar arasındaki uyum, yağmur ve karın yağması gibi örnekler görmektedir.

Bu örneklere bakan bir insan;

- I. Evrende mükemmel bir düzen olduğu,
- II. Evrenin bir yaratıcısının olduğu,
- III. Evrendeki her şeyin kendiliğinden oluştuğu,

sonuçlarından hangilerine ulaşabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

7. “Güneş de kendi yörüngesinde akıp gitmektedir. Bu, mutlak güç sahibi, hakkıyla bilen Allah’ın takdiridir. Ayın doluşımı için de evreler belirledik. Nihayet o, eğrilmiş kuru hurma dalı gibi olur. Ne güneş aya yetişebilir, ne de gece gündüzü geçebilir. Her biri bir yörüngede yüzmektedir.”

(Yasin suresi, 38-40. Ayetler)

Bu ayetten aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Gökyüzünü Allah (cc) yaratmıştır.
- B) Evrenin işleyişinde bir düzen vardır.
- C) Allah’ın (cc) gücü her şeye yeter.
- D) Ay tesadüfen oluşmuştur.

8. • Kar tanelerinin birbirine çarpmadan yere düşmesi
• Yer çekimi kuvvetinin ve suyun kaldırma kuvvetinin varlığı
• Mevsimlerin aralıksız bir şekilde birbirini takip etmesi
• Gök cisimlerinin birbirine çarpmadan belli bir yörünge-
de hareket etmesi

Yukarıda verilen maddelerden ortak olarak hangi sonuca ulaşılabilir?

- A) Allah her şeyi mükemmel bir düzen içinde yaratmıştır.
- B) Yer çekimi kanunu evrendeki düzeni gösterir.
- C) Her mevsimin kendine özgü özellikleri vardır.
- D) Suyun kaldırma kuvveti sayesinde gemiler denizde yüzmektedir.

9. “Güneş ve Ay bir hesaba göre hareket etmektedir. Allah göğü yükseltti ve dengeyi koydu. Sakın dengeyi bozmayın”

(Rahman suresi, 5-8. Ayetler)

Bu ayete uyan bir kişi aşağıdaki davranışlardan hangisini yapar?

- A) Fabrika atıklarını denize dökmek
- B) Plastik poşetleri doğaya atmak
- C) Av yasaklarına uymamak
- D) Camları geri dönüşüme atmak

10. Kutup ayıları yaşamakta olan en büyük kara etoburlarıdır. Yaşadıkları çevreye çok iyi uyum sağlamışlardır. Kalın kürkü onu soğuktan korur, beyaz görünümü avlarından saklar. Kutup ayısı hem karada hem denizde hem de buzda hiç zorlanmadan avlanabilir.

Bu metin aşağıdaki ayetlerden hangisi ile daha çok ilişkilidir?

- A) “O Rab ki, seni yarattı. Sana ölçülü düzgün bir şekil verdi.”

(İnfitar suresi, 7. Ayet)

- B) “O, yaratıp şekillendiren, ahenk veren ve düzene koyandır.”

(A’la suresi, 2-3. Ayetler)

- C) “Göğü Allah yükseltti, mizanı dengeyi O koydu.”

(Rahman suresi, 7. Ayet)

- D) “O yedi kat göğü tabaka tabaka yaratandır.”

(Mülk suresi, 3. Ayet)

11. I. Arıların insanlar için şifa kaynağı olan balı yapması
II. Atmosferdeki oksijen oranının insan yaşamına uygun olması
III. Bitkilerin fotosentez yaparak oksijen üretmesi

Yukarıda verilen örneklerden hangileri evrendeki mükemmel düzeni anlatmaktadır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

Evrendeki Mükemmel Düzen

12. Nasrettin Hoca bir gün köyden şehre giderken yorulmuş. Tarlanın kenarındaki ceviz ağacının altında dinleneyim demiş. Şöyle bir etrafına bakınıp ağacın altına uzanmış ve şöyle düşünmüş: “Ey Allah’ım gücüne sual olmaz amma, incecik kabak sapında kocaman kabak var, koskocaman ağaçta küçücük ceviz var. Bu nasıl iş” deyip uykuya dalmış. Ağaçtan bir ceviz hocanın kafasına düşüvermiş. Hocanın kafasında ceviz büyüklüğünde bir şiş olmuş. Hoca hiddetle uyanmış ve: “Ya Rabbi! sen en iyisini bilirsin demiş. Şimdi o kabak ağaçta olsaydı benim hâlim nolurdu” demiş.

Bu fıkradan hareketle;

- I. Evrende mükemmel düzen vardır,
- II. Allah her şeyi yerli yerince yaratmıştır,
- III. Yaratılan her şey bir amaç için yaratılmıştır,

yargılarından hangisine ulaşılır?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

13. “İnsan vücudu belli bir düzen içinde yaratılmıştır. İnsan vücudu incelendiği zaman her şeyin belli bir ölçü ve ahenk içinde olduğu görülür. Örneğin insanın el bileğinden dirseğine kadar olan mesafe, o kişinin ayak boyuna eşittir. Kalbe yer açmak için sol akciğer, sağ akciğere göre daha küçüktür. Yine vücudumuzdaki su, kan, alyuvar ve akyuvar oranı belli bir ölçü içindedir. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Bu örneklerin her biri bize şu ayeti hatırlatır.....

Verilen paragraf hangi ayet ile tamamlanırsa anlam akışı bozulmamış olur?

- A) “O Rab ki, seni yarattı. Sana ölçülü düzgün bir şekil verdi.”

(İnfitar suresi, 7. Ayet)

- B) “O, gökleri ve yeri örneksiz yaratandır...”

(Bakara suresi, 117. Ayet)

- C) “...Onları yarattıklarımızın birçoğundan üstün kıldık.”

(İsra suresi, 70. Ayet)

- D) “Biz göğü, yeri ve ikisi arasındakileri boş yere yaratmadık...”

(Sa’d suresi 27. Ayet)

AÇIK UÇLU VE KISA CEVAPLI SORULAR

SORU - 1

İnsan vücudu ve evrenin işleyişi arasındaki benzerlikler neler olabilir?

.....

.....

.....

SORU - 2

Çevremize baktığımızda mükemmel bir düzen görürüz.

Bu mükemmel düzene üç örnek yazınız.

.....

.....

.....

SORU - 3

Arılar olmasaydı insan yaşamı nasıl etkilenirdi? Kısaça açıklayınız.

.....

.....

.....

SORU - 4

Her varlığın bir yaratılış amacı var mıdır? Kısaça yazınız.

.....

.....

.....

Öğrenme Çıktısı: 5.1.2. Evrendeki mükemmel düzeni gözlem yoluyla fark edip Allah'ın (cc) varlığı ve birliğini gözleme dayalı tahmin edebilme

Allah'ın Varlığı ve Birliği

Kendisine verilen akli doğru bir şekilde kullanan insan, evrende tesadüflere yer olmadığına, her şeyin bir yaratıcı tarafından belirli bir amaç doğrultusunda yaratıldığına ulaşabilir. Bu müthiş düzeni var ettiği gibi işleyişinin devamını sağlayan da Allah'tır. Bu konuda Kur'an: "Göklerde ve yerde bulunanların hepsi O'ndan ister (O'na muhtaçtır). O, her an yaratma halindedir." (Rahman suresi/29. Ayet) buyurmaktadır.

Evrendeki bu düzen ve uyum da Allah'ın (cc) bir ve tek oluşuna delildir. Nitekim Kur'an, Enbiya suresi 22. ayette "Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka tanrılar bulunsaydı kesinlikle yerin ve göğün düzeni bozulurdu. Demek ki arşın rabbi olan Allah, onların yakıştırdıkları sıfatlardan uzaktır" buyurarak birden fazla yaratıcının olması hâlinde bir düzenden bahsedilemeyeceğini bizlere hatırlatmıştır.

Tevhit: Allah'ın bir ve tek olduğuna, O'nun eşi ve benzerinin bulunmadığına inanmaktır.

Şirk ise tevhit kavramının zıddı olup Allah'a inanmakla birlikte başka varlıkları da tanrı kabul etmek, Allah'a başka bir varlığı denk görmektir.

"Allah'ın varlığına ve birliğine inanmaktır. " O, kendisinden başka ilah olmayan Allah'tır..." (Haşr suresi /23. Ayet)

Müslümanların Allah'a olan bağlılıklarını, ibadetlerini, hayat tarzlarını belirleyen bir unsurdur.

Allah'ın ibadet edilecek tek ilah olduğunu bilmektir.

Kelime-i Tevhit: "Lâ ilâhe illallah Muhammedün resûlullah"
"Allah'tan başka ilah yoktur, Muhammed Allah'ın elçisidir."

Allah'ın varlığına ve birliğine dair ayetler:

- "Ey insanlar! Allah'ın üzerinizdeki nimetlerini hatırlınızdan çıkarmayın. Allah'tan başka gökten ve yerden size rızık veren yaratıcı var mı? **O'ndan başka tanrı yoktur.** Öyleyse niçin haktan dönüyorsunuz?" (Fâtır suresi /3.Ayet)
- "De ki: "O; Allah'tır, **tektir.**" (İhlas suresi /1.Ayet)
- "Rabbiniz Allah işte O'dur. **O'ndan başka ilâh yoktur.** O, her şeyi yaratandır. Öyleyse yalnız O'na kulluk edin. Her şeyin dizginini elinde tutan, her işte kendisine güvenilip dayanılan O'dur." (En'am suresi/102. Ayet)

Allah (cc) Yaratandır.

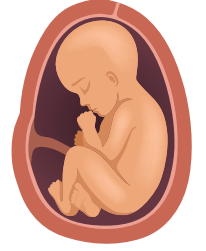
Yüce Allah yoktan var eden, yaratandır. Onun yaratması her zaman devam etmektedir. Allah'ın **Hâlik** ismi onun her şeyi yaratan olduğunu ifade etmektedir. **Tekvin** sıfatı ise yoktan var eden anlamına gelmektedir. Allah'ın her şeyi yaratan olması Kuran'da bize sıkça hatırlatılmaktadır: "Sizi güçsüz bir halde yaratan, güçsüzlükten sonra size kuvvet veren, kuvvetli döneminizden sonra sizi tekrar güçsüz ve saçı başı ağarmış ihtiyar hâline getiren Allah'tır. O, dilediğini yaratır. Çünkü O, her şeyi hakkıyla bilen ve her şeye gücü yetendir." (Rum suresi/54. Ayet)

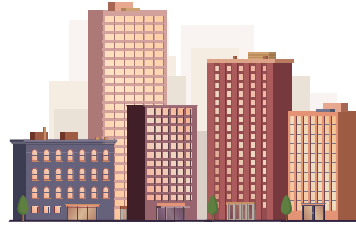
Yoktan var etmek yani yaratmak Allah'a mahsus bir fiildir. İnsan, var olan cisimlerden hareketle yeni bir şeyi ortaya çıkarabilir ya da şekillendirebilir. Arı, kendisine verilen görev üzere çiçek tozlarından bal üretebilir ancak yoktan var etmek ne insanın ne de başka bir canlının güç yetirebileceği bir şey değildir.

Kur'an'da yaratılışına dair bilgi verilen en önemli varlıklardan biri de insandır. Kur'an, Allah'ın insanı en güzel biçimde yarattığını ve insanın ayrıcalıklı bazı özelliklerinin olduğunu bizlere bildirmektedir.

"Şüphesiz biz insanı en güzel biçimde yaratmışızdır." (Tîn suresi /4. Ayet)

Her resmin bir ressamı var.

Her binanın bir ustası var.

Her kitabın bir yazarı var.

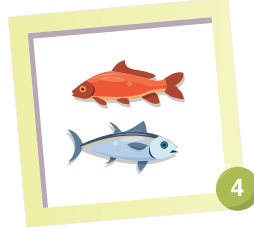
Peki bu mükemmel düzen kendiliğinden oluşmuş olabilir mi?

Düşünüyör, yorumluyorum:

Sen de evrende gözlemlediğin sayısız güzellikler ve mükemmel dengeye örnek verebilir misin?

3

Allah Yaratandır "el Hâlik"

A. Yukarıda numaralandırılarak verilen varlıklardan bir tanesini seçiniz.

1. Seçtiğiniz bu varlığın evrenin işleyişindeki önemi nedir, araştırınız.

.....

.....

.....

2. Bu varlığın olmaması durumunda evrende ne gibi durumlar ortaya çıkar, yazınız.

.....

.....

.....

Wilson Bentley adlı Amerikalı bir fotoğrafçı ömrünün 50 yılını kar tanelerini mikroskop altında incelemekle ve fotoğraflamakla geçirmiştir. Ve o, konuya dair şu ifadeleri kullanmıştır:

"Mikroskobun altında kar tanelerinin mucizevi güzellikte olduklarını keşfettim. Bu güzelliğin başkaları tarafından görülmemesi ve ondan gereken dersin alınmaması büyük bir kayıp. Her kar kristali bir tasarım harikası ve hiçbir dizayn bir daha tekrarlanmıyor..."

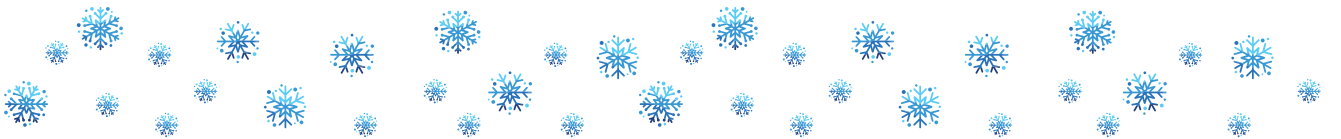
Allah, kainatı en ince ayrıntısına kadar yaratıp kendi sıfatlarıyla şekillendirmektedir. İnsanın yapması gereken Allah'ın yarattıklarındaki eşsiz sanatı görmek ve onlar üzerinde düşünmektir.

B. Yukarıda verilen metnin ana mesajı nedir? Kısaca yazınız.

.....

.....

Allah'ın Varlığı ve Birliği

1. Allah'ın (cc) bir ve tek olduğuna, O'nun eşi ve benzeri olmadığına inanmak, O'na hiçbir şeyi ortak koşmadan ibadeti yalnızca Allah (cc) için yapmaya denir.

Yukarıda boş bırakılan yere hangi kavram gelmelidir?

- A) Hanif B) Tevhit
C) Rahman D) Tekbir

2. Kainattaki bütün canlılar bulunduğu ortamda yaşamını sürdürecektir özelliklere sahiptir. Bu özellikler sayesinde hayvanlar nasıl besleneceklerini ve kendilerini nasıl koruyacaklarını, tohumlar hangi meyveyi vereceğini, ağaçlar ne zaman yapraklarını dökceklerini bilir. Bu düzen hiç bozulmadan devam eder.

Bu metinden hareketle,

- I. Bu düzeni oluşturan bir yaratıcı vardır.
II. Evrendeki her şey tesadüfen oluşmaktadır.
III. Evrendeki düzen yaratıcının bir olduğunu ispatlar.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III

3. "Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka ilahlar olsaydı kesinlikle her ikisinde de düzen bozulurdu."

(Enbiya suresi, 22. Ayet)

Verilen ayette vurgulanan kavram aşağıdaki ayetlerden hangisinde de vurgulanmaktadır?

- A) "Şüphesiz ki taneleri ve çekirdekleri yaran Allah'tır. O, ölüden diriye çıkarır, diriden de ölüyü çıkaran O'dur. İşte Allah budur. O halde nasıl yüz çevirirsiniz?"
(Enam suresi, 95. Ayet)
B) "En güzel isimler Allah'ındır, O'na o isimlerle dua edin, O'nun isimleri konusunda eğriliğe sapanları bırakın."
(Araf suresi, 180. Ayet)
C) "Allah ki, kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur. En güzel isimler O'na aittir."
(Taha suresi, 8. Ayet)
D) "Gaybın anahtarları Allah'ın yanındadır; başkası onları bilemez. Karada ve denizde ne varsa hepsini O bilir".
(Enam suresi, 59. Ayet)

4. İnsan duyu organları sayesinde çevresini anlamaya çalışır. Evreni inceledikçe tüm varlıklar arasında uyum olduğunu, her varlığın bir yaratılma amacının olduğunu, gökyüzünde ve yeryüzündeki işleyişin sistematik olduğunu keşfeder. Keşfettiği bu güzelliklerden hareketle sonucuna ulaşır.

Verilen metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin yazılması daha uygun olur?

- A) Allah'ın (cc) varlığı ve bir olduğu
B) Allah'ın (cc) merhametli olduğu
C) Allah'ın (cc) affedici olduğu
D) Allah'ın (cc) adaletli olduğu

5. Bir şeyi yoktan var etmek, sadece Yüce Allah'a ait bir özelliktir. Hiçbir şey kendiliğinden ya da tesadüfen var olmamıştır. Kur'an-ı Kerim'de bu durum "....." ayetiyle ifade edilmiştir.

Verilen metinde boş bırakılan yere aşağıdaki ayetlerden hangisi yazılmalıdır?

- A) "De ki: O, Allah'tır, bir tektir. Allah Samed'dir."
(İhlas suresi, 1-2. Ayetler)
B) "O, gökleri ve yeri örneksiz yaratandır. Bir işe hükmetti mi ona sadece 'Ol!' der, o da hemen oluverir."
(Bakara suresi, 117 ayet)
C) "Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka ilahlar olsaydı her ikisinde de düzen bozulurdu."
(Enbiya suresi, 22. Ayet)
D) "Şüphesiz Allah, yapmakta olduklarınızı noksansız görür"
(Bakara suresi, 110. Ayet)

6. Tevhit; Allah'ı zatında, sıfatlarında ve fiillerinde birmeye, O'nun tek ve eşsiz olduğuna inanmaya denir.

Buna göre verilenlerden hangisi tevhit inancı ile bağdaştırılmaz?

- A) Allah'ın (cc) bir ve ibadet edilecek tek ilah olduğunu bilmek
B) Allah'ın (cc) eşi, benzeri ve ortağı olmadığını bilmek
C) Allah'a (cc) hiçbir varlığın benzeyemeyeceğini bilmek
D) Allah'a (cc) başka varlıkları denk olacağını bilmek

7. Allah'a (cc) inanmakla birlikte başka varlıkları da tanı kabul etmek, Allah'a (cc) başka bir varlığı denk görmek demektir.

Yukarıda anlamı verilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnkâr B) Şirk
C) Yalan D) Küfür

8. "O, yedi göğü tabaka tabaka yaratandır. Rahman'ın yaratmasında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Gözünü çevir de bir bak, bir bozukluk görüyor musun?"

(Mülk suresi, 3. Ayet)

Verilen ayetten aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Allah'ın (cc) yaratması kusursuzdur.
B) Gökyüzü tabakalardan oluşur.
C) Evrende mükemmel düzen vardır.
D) Allah (cc) sonsuz merhamet sahibidir.

9.

İnsanlar çok güzel eserler meydana getirebilir. Herkesin hoşuna giden resimler, biblolar, eşyalar yaparlar. Ancak hiçbir insan yapmış olduğu eserleri yoktan var edemez, insan var olan ham maddelerden yeni bir ürün ortaya çıkarabilir. Yoktan var etmek ise sadece Allah'a (cc) aittir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsanları yaratan Allah'tır(cc).
B) Yoktan var eden tek yaratıcı Allah'tır (cc).
C) İnsanlar ancak vardan var edebilir.
D) İnsanlar yoktan var edemez.

10. () Allah'ın (cc) bir şeyi yaratmak istediğinde ona "Ol" demesi yeterlidir.

() Allah'ın (cc) eşi, benzeri ve dengi yoktur.

() İnsan aklını kullanarak Allah'ın (cc) birliğine ulaşamaz.

Yukarıdaki cümlelerin doğru olanlarının başına "D", yanlış olanlarının başına "Y" yazıldığında doğru sıralama nasıl olur?

- A) D-D-D B) D-D-Y
C) D-Y-Y D) Y-D-Y

11. "Allah'ın, yaratmayı nasıl başlattığını, sonra bunu (nasıl) tekrarladığını görmediler mi? Şüphesiz bu, Allah'a göre kolaydır."

(Ankebut suresi, 19. Ayet)

Verilen ayetten;

I. Allah'a (cc) göre yaratmak çok kolaydır,

II. Yaratma sürekli devam etmektedir,

III. Allah (cc) yaptıklarımızı görmektedir,

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

12.

En üstteki ifadeden başlamak şartıyla ifadelerin doğru veya yanlış olduğuna karar vererek ilerlendiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

- A) 1. ÇIKIŞ B) 2. ÇIKIŞ
C) 3. ÇIKIŞ D) 4. ÇIKIŞ

Allah'ın Varlığı ve Birliği

13.

Allah (cc) kainattaki her şeyi mükemmel bir şekilde yoktan yaratandır. Yaratma bir defaya mahsus bir olay değildir. Allah'ın (cc) yaratması sürekli devam etmektedir.

Bu metinde vurgulanan konu aşağıdaki ayetlerden hangisiyle örtüşür?

- A) "O her an yaratma halindedir."
(Rahman suresi, 29. Ayet)
- B) "İşte bu Allah sizin rabbinizdir..."
(En'am suresi 102. Ayet)
- C) "Hiçbir şey O'na denk ve benzer değildir."
(İhlas suresi, 4. Ayet)
- D) "Allah gökleri gördüğünüz gibi direksiz yarattı..."
(Lokman suresi, 10. Ayet)

14. I. "Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka ilahlar olsaydı kesinlikle her ikisinde de düzen bozulurdu."
(Enbiya suresi, 22. Ayet)
- II. "Allah ki, kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur. En güzel isimler O'na aittir."
(Taha suresi, 8. Ayet)
- III. "...Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. Şüphesiz Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir."
(Al-i İmran suresi, 92. Ayet)

Yukarıda verilen ayetlerden hangileri tevhit inancı ile ilgilidir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

AÇIK UÇLU VE KISA CEVAPLI SORULAR

SORU - 1

Çevrenize bakarak Yüce bir yaratıcının olduğu ispatlayan 3 örnek veriniz.

.....

.....

.....

SORU - 2

İslam'ın özü olan tevhit inancını açıklayınız.

.....

.....

.....

SORU - 3

Allah'ın (cc) birliğini anlatan iki ayet meali yazınız.

.....

.....

.....

SORU - 4

Kelime-i Tevhit ve anlamını yazınız.

.....

.....

.....

Öğrenme Çıktısı: 5.1.3. Allah'ın (cc) güzel isimleri hakkında bilgi toplayabilme

Allah'ın (cc) Güzel İsimleri

Allah'ın (cc) sevgisini kazanmak, onu tanımaktan geçer. Bizler Allah'ı; Kur'an ve sünnette belirtilen isimleriyle tanıyabilir, O'na bu isimlerle dua edip O'nun sevgisini kazanabiliriz.

Esmayihüsna: Yüce Allah'ın bütün isimleri için kullanılan ve en güzel isimler anlamına gelen bir terimdir. Bu terim Kuran'da dört yerde geçmekte olup "en güzel isimler" şeklinde Türkçemize çevrilmiştir. Allah'ın güzel isimlerini Kur'an-ı Kerim'den ve Peygamberimizin hadislerinden öğrenebiliriz.

Allah'ın 1 değil, 5 değil, 50 değil tam 99 ismi olması ne anlama geliyor sizce, buna bir bakalım mı? Örneğin arkadaşınızın adı Defne'dir ama onun özelliklerinden bahsederken onun güler yüzlü, çalışkan, yardımsever olduğundan ve merhametinden bahsedersiniz. Allah'ın ismi de Allah'tır. Allah'ın özelliklerini bize tanıtan başka isimleri de vardır. Bunlar 99 Esmadır. En güzel isimler O'nundur. O; bize türlü nimetler, dost, anne baba gibi rızıkları nasip eden "Er Rezzak"tır. Hastalık, endişe ve sıkıntılarımızı gideren "Eş Şâfi"dir. Kar tanelerini bile birbirine değmeden yağdıran 'el Bârî'dir.

Kur'an'da Esmayihüsna:

- "En güzel isimler Allah'ındır. O halde ona (güzel isimlerle) dua edin..." (Araf Suresi/180. Ayet)
- "O, takdir ettiği gibi yaratan, canlıları örneği olmadan var eden, biçim ve özellik veren Allah'tır. En güzel isimler O'nundur.

el Âlim: Her şeyi bilendir.

es Semî': Her şeyi işitendir.

er Rahman: Dünyada yarattığı her varlığa merhamet edendir.

Kur'an ve sünnette geçen Allah'ın güzel isimlerinden bazıları:

el Basîr: Her şeyi en ince ayrıntısına kadar görendir.

er Rahim: Ahirette yalnızca iman edenlere merhamet edendir.

el Kâdir: Her şeye gücü yetendir.

Esmayihüsna'yı öğrenmek insana neler katar?

İnsanın bu isimleri öğrenmesi yaratıcısını daha iyi tanımasını sağlar. Allah'ın bu güzel isimlerini öğrenen bir kişinin inancı kuvvetlenir ve kişi Allah'a yakınlaşır. İnsan, Allah'a onun güzel isimleriyle dua ettiğinde kendini daha huzurlu hisseder.

Allah (cc) Rahman ve Rahimdir

Rahman ve **Rahim** Arapça kökenli sözcükler olup rahmet (merhamet) kökünden türetilmiştir. Merhamet ise sevmek, acıma, koruyup kollama gibi anlamlara gelmektedir.

Allah'ın şefkatini ve merhametini ifade eden iki ismi:

الرَّحْمَنُ

Rahman: Dünyada herkese karşı şefkat gösteren, merhamet eden, her türlü nimeti veren anlamına gelen Allah'ın güzel isimlerinden biridir.

الرَّحِيمُ

Rahim: Dünyada yarattığı bütün varlıklara, ahirette ise sadece Allah'a inanan kullarına merhamet eden anlamına gelen isimdir.

Rahman ismi, Rahim isminden daha kapsamlıdır. Yüce Allah, Rahman isminin gereği olarak yarattığı bütün varlıklara merhamet ederken bu konuda inanan inanmayan ayrımı yapmaz. Ancak Allah; Rahim ismi gereği dünyada sadece müminlerin güzel amellerine sevap verir, ahiret nimetlerinden sadece onları yararlandır, onları cennetine koyar. İman etmeyenler Rahman ismi gereği Allah'ın dünyadaki nimetlerinden yararlanırsalar da ahiretteki nimetlerinden mahrum kalırlar.

Evrendeki her varlık, Allah'ın rahmetinin sonucu olarak olarak varlığını devam ettirir. Allah'ın rahmeti son derece geniştir. Rabbimiz bunu Araf suresi 156. ayette şu şekilde ifade etmiştir: “Bize bu dünyada da âhirette de iyilik yaz! Şüphesiz biz sana yöneldik. Allah buyurdu ki: Azabıma dilediğimi uğrattırım; rahmetim ise her şeyi kuşatmıştır, ayrıca rahmetimi Allah korkusu taşıyanlara, zekâtı verenlere ve âyetlerimize inananlara yazacağım.”

Bismillahirrahmanirrahim

Bir işe başlarken...

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Su içerken...

Evden çıkarken...

“**Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla...**”

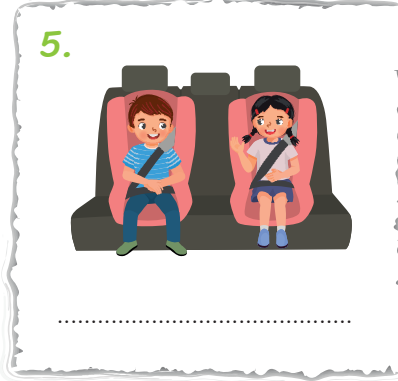
Yolculuğa çıkarken...

Biz Müslümanlar her işin başında besmele çekmeye gayret eder, böylelikle her işimizde Allah'ın **Rahman** ve **Rahim** isimlerini anarız.

Her işim Besmele ile

Neler yaparken Allah'ın (cc) Rahman ve Rahim ismini anarız, söyler misin?

A. Aşağıda verilen tablodaki görsellerden yola çıkarak besmele ile başlanan işleri verilen boşluklara yazınız.

B. Allah'ın Rahman ve Rahim isimlerinin insanlar üzerindeki yansımalarına örnek verebilir misiniz?

- Bir annenin bebeğine karşı şefkati

-
-
-

C. Aşağıda verilen besmele ifadesini inceleyiniz. Öğretmeninizin de yardımı ile besmelede geçen Allah'ın isimlerini renkli bir şekilde boyayınız.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ